

strádá jakékoliv distinktivnosti, ba naopak odůvodněn je zajisté předpoklad, že právě v takových případech i obyčejný kupitel věnuje více pozornosti ostatním složkám známky, pokud se týče i úpravy zboží. Bylo pak v této spojitosti i nepouštěti se zřetele, ve kterých kruzích sluší hledati konsumenty »Benediktinky«, a uvážiti, zda pro představu obyčejného kupitele z těchto vrstev nesluší předpokládati vyšší míru pozornosti jak pro vznik jeho výsledného celkového dojmu ze zboží známkou opatřeného, tak pro porovnávání zboží nabízeného s upomínkou na onen dojem. Dle toho nespočívá konečný skutkový závěr nalézacího soudu, podle něhož obžalovaný prodává svůj likér »Majordomus« v lahvích opatřených známkou, která je tak podobna známce soukromé obžalobkyně, že záměna obojího zboží lehce je možna, na správném právním pojetí a na zjištěních vyčerpávajících příslušné skutkové otázky, takže nemůže býti vzat za podklad konečného rozhodnutí ve věci samé. Aniž třeba obírat se jednotlivě dalšími vývody zmateční stížnosti, bylo proto rozsudek podle §§ 288 čis. 3 tr. ř. zrušiti a věc vrátiti do první stolice k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Čís. 2364.

V pouhé nabídce náhrady škody (v projevu ochoty ji nahraditi) nelze spatřovati náhradu škody ve smyslu Šu 187 tr. zák., třebas nebyla poškozeným přijata.

»Narovnání« předpokládá nabídku pachatelovu a její přijetí poškozeným.

Pokud jest obecní starosta vrchností ve smyslu Šu 187 tr. zák.

(Rozh. ze dne 3. května 1926, Zm I 870/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 11. listopadu 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle Šu 181 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Po věcné stránce (čís. 9 b) Šu 281 tr. ř.) namítá stěžovatel, že nalézací soud vyložil nesprávně zákon, vysloviv náhled, že pouhá nabídka zaplatiti poškozenému, po případě jeho zákonnému zástupci zpronevěřený peníz, nestačí k beztrestnosti podle Šu 187 tr. zák., nedojde-li z jakéhokoliv důvodu — v souzeném případě pro odpor poškozeného — k včasnému skutečnému zaplacení. Zmateční stížnost má za to, že stačí, učiní-li pachatel k odčinění škody tolik, že to přesvědčuje, že má vážný úmysl, kotvíci v lítosti nad trestným činem, škodu odčiniti, i když ve skutečnosti k tomu nedojde pro okolnosti ležící mimo jeho vůli. Dovojuje ze srovnání Šu 187 tr. zák. s ustanovením Šu 188 písm. b) tr. zák., že zákon chce vyloučiti trestnost, jakmile »tu není pochybnosti, že se vůle pachatelova, směřující původně ke spáchání trestného činu obrá-

tila ve vážně pojatý úmysl odčinit škodu činem způsobenou» a má za to, že účelem zákona jest odměniti mravní sílu pachatelovu, projevivší se v odhodlání nahraditi škodu, která se prý nestane bezcennou ani méně cennou, když ke skutečnému odškodnění nedojde jen pro odpor prýstící ze zlé vůle poškozeného. Avšak náhled, hájený ve zmateční stížnosti odporuje jasnému znění zákona, který stanoví v §u 187 tr. zák. jako podmínku beztrestnosti výslovně, by pachatel sám nahradil včas a z účinné lítosti celou škodu z trestného činu vzešlou. Účinnou lítostí nemíní tu snad zákon, jak mylně soudí zmateční stížnost, jakýsi mravní obrat pachatelův, nýbrž stačí, když náhrada byla dána dobrovolně, třeba k naléhání poškozeného, kdežto naopak by nestačilo, kdyby náhrada byla pouze nabídnuta, byť i se tak stalo následkem mravního obratu pachatelova. V pouhé nabídce náhrady škody (projevu ochoty škodu nahraditi) nelze za žádných okolností spatřovati náhradu škody ve smyslu §u 187 tr. zák., která musí býti skutečně dána, nikoliv jen slíbena nebo zajištěna nebo nabídnuta. Na věci nemůže ničeho měniti okolnost, že poškozený (jeho zástupce) odepřel náhradu přijmouti, poněvadž vzhledem k přesnému znění §u 187 tr. zák. nese pachatel sám nebezpečí nezaviněné náhody nebo cizí viny, znemožnivší mu náhradu, neboť náhody, ať jakéhokoliv druhu, jež zmařily úmysl a dobrou vůli pachatelovu nahraditi škodu, přece jen zabraňují, by jeho lítost stala se účinnou ve smyslu výše zmíněném a vedla k jejímu uskutečnění, záležejícímu v náhradě škody. V takovém případě zůstává při dobré vůli škodu nahraditi, ale beze skutečné náhrady škody, jež jest podle zákona nutnou podmínkou beztrestnosti. Správně proto uvedl první soud, že nechtěl-li v tomto případě obecní starosta přijmouti od obžalovaného nabídnutý peníz jako náhradu škody vzešlé ze zpronevěry, byla by mohla nastati beztrestnost jen v tom případě, kdyby byl stěžovatel náhradu složil k soudu, nebo ji přece nějakým způsobem odvedl zástupci poškozeného, tak, by s ní mohl volně disponovati, na př. přinesením do jeho bytu nebo úřední místnosti. Poněvadž se tak nestalo (lhostejno ze kterých důvodů), nenastala beztrestnost. K vývodům zmateční stížnosti budiž ještě podotknuto, že § 188 tr. zák., který nestanoví zvláštních nových podmínek beztrestnosti, nýbrž uvádí jen příkladmo případy, kde beztrestnost nenastává, protože tu není podmínek §u 187 tr. zák., obsahuje pouhé použití zásady §u 187 tr. zák. na konkrétní případy tam uvedené a nemůže již proto dáti a také nedává žádné opory pro výklad pojmu účinné lítosti hájený ve zmateční stížnosti.

Stěžovatel snaží se dále dovoditi, že v ujednání mezi obžalovaným a starostou, že nahradí škodu, až bude pořádně vyšetřena, spočívá narovnání podle §u 188 b) tr. zák., jež prý obžalovaný dodržel tím, že skutečně nahradil škodu ihned, jakmile ji dne 25. května 1925 zjistila okresní správní komise. Avšak soud nezjišťuje, že došlo k nějakému ujednání o náhradě a nezjišťuje ani okolností, v nichž spatřuje zmateční stížnost mlčky uzavřené narovnání (že totiž starosta na nabídku obžalovaného prohlásil, že náhrady nepřijme, dokud nebude věc náležitě vyšetřena, a že obžalovaný strkáje svoji tobolku zase do kapsy, nijak nedal na jevo, že by s tím nesouhlasil); avšak i kdyby byly tyto okolnosti

v rozsudku zjištěny, nestačily by, by v nich bylo shledáváno narovnání účinné ve smyslu §§ů 187 a 188 tr. zák., poněvadž toto narovnání předpokládá projev srovnalé vůle stran, tedy nabídku se strany pachatelovy, přijetí se strany poškozeného a dále náležitý obsah, totiž závazek nahraditi plnou škodu v určité výši, kdežto zde chybí všechny tyto podstatné náležitosti a zmateční stížnost sama netvrdí, že by tyto předpoklady byly splněny. V souzeném případě není však dána ani podmínka, za níž se zpronevěra stává pro účinnou lítost beztrestnou, totiž, že náhrada škody (narovnání o náhradě škody) stane se dříve, než »vrchnost« zví o provinění pachatelově. Podle rozsudkového zjištění dověděl se totiž Josef C. ve své funkci jako starosta, nahlédnuv do knihy obecních účtů, jež byla obžalovaným téměř po jeden rok trvavším vyjednáváním vydána, o zpronevěrách obžalovaného, a zpronevěry ty došly k jeho úřední vědomosti dlouhý čas přede dnem 28. února 1925. V osobě starostově dověděla se vrchnost ve smyslu Šu 187 tr. zák. o zpronevěrách obžalovaného dříve než byla škoda nahrazena a ovšem i dříve než obžalovaný nabídl potřebný peníz k uhrazení škody a než se starosta pustil s ním v jednání, v němž stížnost (ovšem neprávem) shledává narovnání ve smyslu Šu 188 písm. b) tr. zák. Že pak sluší starosta C-a považovati v souzeném případě za vrchnost ve smyslu Šu 187 tr. zák., nemůže býti pochyby, kdyžtž, jak uvedeno, zpronevěry obžalovaného zjistil ve své úřední činnosti jako starosta, nahlédnuv do knihy obecních účtů, neboť jeho povinností, plynoucí z ustanovení §§ů 24, 84 tr. ř., po případě Šu 86 tr. ř. a z ustanovení článku V. čís. 2, 59 zákona ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 zemského zákona pro Čechy, jest přiváděti trestné činy na cizím majetku k potrestání. Neodůvodněnou zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Čís. 2365.

Skutková podstata zločinu podle Šu 85 písm. b) tr. zák. vyžaduje, by si pachatel byl vědom toho, že svým činem ohrožuje tělesnou bezpečnost lidí; pouhá nedbalost v tomto ohledu nestačí.

(Rozh. ze dne 4. května 1926, Zm I 174/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání, vyslechnuv generální prokuraturu, zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Táboře ze dne 23. února 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zlomyslného poškození cizího majetku podle Šu 85 písm. b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu své stolice k opětovnému projednání a rozsouzení, mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodů zmatečnosti podle čís. 9 a) po případě 10 Šu 281 tr. ř. namítá stížnost, že nalézací soud náležitě nezjistil a neodůvodnil,